

Fiche 4: Mededeling en besluit over de uitwisseling van informatie en terrorisme

Titel:

- **Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over bepaalde maatregelen die moeten worden genomen op het gebied van de bestrijding van terrorisme en andere ernstige vormen van criminaliteit met name om de uitwisseling van informatie te verbeteren**
- **Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de uitwisseling van informatie en de samenwerking op het gebied van strafbare feiten van terroristische aard**

Datum Raadsdocument: 5 april 2002

Nr Raadsdocument: 8200/04

Nr. Commissiedocument: COM (2004)221

Eerstverantwoordelijk ministerie: JUS in samenwerking met BZK i.o.m. BZ, FIN en V&W

Behandelingstraject in Brussel: Multidisciplinaire, Groep Georganiseerde Criminaliteit (MDW) Comité artikel 36, JBZ Raad

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie heeft deze Mededeling opgesteld na de aanslagen in Madrid. Zij doet voorstellen voor maatregelen ter bestrijding van terrorisme en andere vormen van criminaliteit. De Mededeling zelf is beschrijvend van aard, verwijst naar diverse elders reeds genomen of aangekondigde initiatieven en geeft daar een aantal aanvullingen op.

Aan de Mededeling is een concreet voorstel gehecht voor een Besluit betreffende de uitwisseling van informatie en de samenwerking op het gebied van strafbare feiten van terroristische aard.

De in de Mededeling beschreven voorstellen zijn bedoeld ter aanvulling op het bestaande instrumentarium. Overweging is dat naast al bestaande maatregelen, nieuwe wegen moeten worden gezocht om terrorisme en andere ernstige vormen van criminaliteit beter te bestrijden. De Commissie geeft aan op korte termijn concrete voorstellen te zullen doen. Zo moet er een verband worden gelegd tussen de maatregelen ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit en terrorisme, onder andere omdat terrorisme vaak wordt gefinancierd d.m.v. georganiseerde criminaliteit of omdat in beide gevallen dezelfde methoden worden gebruikt.

De Commissie stelt verder voor het gemeenschappelijk optreden inzake strafbaarstelling van deelneming aan een criminele organisatie (door Raad van de EU vastgesteld op 21 december 1998) te herzien en te vervangen door een kaderbesluit. De Commissie zal in de loop van 2004 hiertoe een voorstel indienen.

Ook wordt voorgesteld een elektronische lijst op te stellen van personen, groepen en entiteiten, waarvoor beperkende maatregelen gelden in het kader van terrorismebestrijding of waartegen een strafrechtelijk onderzoek loopt. De particuliere sector moet betrokken worden bij dit onderdeel en de Commissie zal dit vraagstuk op de agenda plaatsen van het Europees Forum voor de bestrijding van de georganiseerde misdaad.

Voorts pleit de Commissie voor het inrichten van een rekeningenregistratiesysteem om snel te kunnen reageren op verzoeken om rechtshulp met betrekking tot bankrekeningen en – transacties. Zij zal nog nadere studie verrichten om vast te stellen of hier een rechtsinstrument voor moet worden ontwikkeld.

Gepleit wordt voor een mechanisme voor het verzamelen van gegevens om infiltratie van terroristische groepen in legale zaken te voorkomen. De Commissie organiseert in 2004 met relevante instanties een debat over de haalbaarheid van een dergelijk instrument.

Verder moet volgens de Commissie een Europees strafregister opgezet worden. Zij zal voor eind 2004 een voorstel hiertoe indienen.

De Commissie bepleit verder het tot stand komen van een allesomvattende informatie-uitwisseling tussen lidstaten en de organen van de EU die bevoegd zijn voor terrorismebestrijding. Hiertoe is bij de mededeling een voorstel voor een besluit gevoegd: *Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de uitwisseling van informatie en de samenwerking op het gebied van strafbare feiten van terroristische aard*. Achterliggend idee is

dat het van essentieel belang is dat alle betrokken diensten over volledige en bijgewerkte gegevens beschikken op de gebieden waar zij bevoegd zijn om hun taken naar behoren te kunnen vervullen. De informatie-uitwisseling moet worden uitgebreid tot alle stadia van de strafrechtelijke procedure en tot alle natuurlijke en rechtspersonen tegen wie een onderzoek loopt of die vervolgd worden of veroordeeld zijn voor strafbare feiten van terroristische aard. Het is de bedoeling dat deze informatie aan Europol en Eurojust wordt verstrekt. Dit besluit vervangt Besluit 2003/48/JBZ van 19 december 2002.

Aangezien bij vrijwel alle genoemde voorstellen en maatregelen wordt verwezen naar nog in te dienen concrete voorstellen of te verrichten studies, wordt in dit fiche verder alleen ingegaan op het bij de Mededeling gevoegde concept-besluit *betreffende de uitwisseling van informatie en de samenwerking op het gebied van strafbare feiten van terroristische aard*.

Rechtsbasis van het voorstel:

Mededeling: n.v.t.

Voorstel voor besluit: Art. 29, 30, lid 1, 31 en 34, lid 2, sub c EU.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement:

Mededeling: n.v.t.

Voorstel voor besluit: Raad met unanimiteit, raadpleging EP

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t.

Subsidiariteit en proportionaliteit: Mededeling:n.v.t.

Voorstel voor een Besluit:

Subsidiariteit: positief. Het voorstel ziet toe op verbetering van de informatie-uitwisseling van de lidstaten aan Europol en Eurojust. In de ER-verklaring inzake terrorisme wordt de gebrekkige informatie-uitwisseling als knelpunt geïdentificeerd en is overeengekomen dat de informatie-uitwisseling verbeterd dient te worden.

Proportionaliteit: aandachtspunt, in verband met de grote consequenties die de voorstellen kunnen hebben voor de werkbelasting en de werkwijze van Europol en Eurojust. De vraag is of hetzelfde effect niet langs andere weg bereikt kan worden.

Consequenties voor de EU-begroting:

Vooralsnog geen.

Vooruitlopend op de voorstellen die kunnen voortvloeien uit de Mededeling zal de Commissie gevraagd worden een impactanalyse op te stellen van de budgettaire consequenties van deze voorstellen.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

Mededeling: Strikt genomen niet van toepassing. Zodra de in de mededeling aangekondigde voorstellen beschikbaar zijn zal een inschatting van de eventuele (financiële) consequenties worden gemaakt.

Vooruitlopend op het aangekondigde voorstel voor een elektronische lijst in EU-verband kan worden opgemerkt dat dit voorstel onderdeel uitmaakt van de kabinetsplannen om terrorismebestrijding te intensiveren. Hiervoor is een budget beschikbaar gesteld vanuit de algemene middelen.

Het rekeningregistratiesysteem wordt reeds opgepakt in de FATF en het ministerie van Financiën zal hier een financiële onderbouwing van kunnen aanleveren. Het informatiesysteem voor een strafregister zal financieel onderbouwd worden door het ministerie van Justitie. Voor politie zullen geen extra FTE's geclaimd worden.

Voorstel voor besluit: Het voorstel betreffende de uitwisseling van informatie en de samenwerking op het gebied van strafbare feiten van terroristische aard zal een grote hoeveelheid extra informatie opleveren die geanalyseerd

moet worden door de nationale leden van Eurojust. Deze extra taak zullen de leden van Eurojust er niet zelf bij kunnen doen. Bovendien betreft het een specialistische taak die specifieke expertise vergt. Voor Nederland wordt geschat dat de kosten ten minste 1 FTE (ervaren analist op S13) zullen bedragen. Ook voor Eurojust als geheel zal het voorstel consequenties hebben in de sfeer van ICT en het realiseren van een goed beveiligd systeem om informatie op te slaan en te verwerken. Deze kosten zullen ten last komen van de EU-begroting.

Voorts zal het voorstel tot besluit betreffende de uitwisseling van informatie en de samenwerking op het gebied van strafbare feiten van terroristische aard gevolgen hebben voor de politie en de AIVD. Afhankelijk van de invulling van het voorgestelde besluit gelden de volgende financiële inschattingen:

de AIVD zal structureel 10 FTE extra personele middelen nodig hebben om de bestanden voor de inlichtingen- en veiligheidsdienst effectief te kunnen exploiteren zoals aangegeven staat in het besluit. Deze inschatting is gebaseerd op basis van een exploitatiemodel zoals dat geldt voor vergelijkbare systemen.

Eventuele budgettaire consequenties kunnen worden meegenomen bij de bepaling van het kabinetsstandpunt over het advies van de commissie Havemans (Commissie Bestuurlijke evaluatie AIVD).

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): n.v.t.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerking treding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

Mededeling: n.v.t.

Voorstel tot besluit: op de twintigste dag volgende op de dag van bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: Geen.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Over de diverse aangekondigde maatregelen waarvoor nog geen concreet voorstel beschikbaar is, zal te zijner tijd een standpunt worden bepaald.

Met betrekking tot het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende *de uitwisseling van informatie en de samenwerking op het gebied van strafbare feiten van terroristische aard* wordt het volgende opgemerkt:

Nederland hecht waarde aan een versterking van het wettelijke instrumentarium om zowel georganiseerde criminaliteit als terrorisme aan te pakken. Nederland hecht aan een goede uitwisseling van informatie (zowel kwalitatief als kwantitatief) tussen de (nationale diensten van de) lidstaten enerzijds en Europol en Eurojust anderzijds ten behoeve van de samenwerking bij de aanpak van strafbare feiten van terroristische aard en met inachtneming van de betrokken grondrechten. Het is een goede zaak dat Europol en Eurojust daarbij een centrale rol gaan vervullen. Het voorstel van de Commissie kan derhalve in algemene zin worden ondersteund.

Belangrijk aandachtspunt is dat Europol en Eurojust ook in staat gesteld moeten worden de voorgestelde extra taken goed te vervullen. Dat vergt nadere uitwerking van de wijze waarop informatie wordt aangeleverd, de aard en omvang van de aan te leveren informatie en de wijze van verwerking ervan. Vooraf moet duidelijk zijn aan welke informatie beide organisaties behoefte hebben om de hun toebedeelde taken te kunnen uitvoeren, teneinde te voorkomen dat deze organisaties worden geconfronteerd met een overvloed aan informatie. Aangezien er diverse initiatieven circuleren over informatie-uitwisseling en Gijs de Vries zijn plan van aanpak heeft gepresenteerd, kan Nederland voorstellen de besluitvorming over behandeling van dit voorstel te koppelen aan het plan van aanpak van de terrorisme-coördinator. Europol en Eurojust zullen gevraagd worden advies uit te brengen over het voorstel.